



HOKIMLIK VA SHAXSIY TA'SIR KO'RSATISH USULLARI.

Yarasheva Husniya
Mirzayev Shuxrat<https://doi.org/10.5281/zenodo.10566675>

ARTICLE INFO

Qabul qilindi: 20-January 2024 yil
Ma'qullandi: 23- January 2024 yil
Nashr qilindi: 25- January 2024 yil

KEY WORDS

Vakolat, Shaxsiy ta'sir, Rasmiy hokimiyat, Ekspertiza ishonch, Ishonchlilik, Etakchilik Aloqa.

ABSTRACT

Maqolada hokimiyat va shaxsiy ta'sirning turli usullari muhokama qilinadi. Unda vakolatlar tashkilot ichidagi menejer yoki rahbarlik kabi rasmiy hokimiyat pozitsiyalaridan, shuningdek, ma'lum bir sohadagi tajriba va bilimdan kelib chiqishi mumkinligini tushuntiradi. Maqolada, shuningdek, shaxsiy ta'sir tushunchasi, ya'ni rasmiy hokimiyatga tayanmasdan boshqalarni ishontirish va rag'batlantirish qobiliyati o'rganiladi. Unda ishonch, ishonchlilik va boshqalar bilan mustahkam munosabatlar o'rnatish orqali shaxsiy ta'sirni qanday rivojlantirish mumkinligi muhokama qilinadi. Bundan tashqari, maqola obro' va ta'sir o'tkazishning turli strategiyalarini, jumladan, namuna ko'rsatish, samarali muloqot qilish va boshqalarni kuchaytirishni ko'rib chiqadi. Umuman olganda, maqolada hokimiyat va shaxsiy ta'sirning turli usullari va ulardan turli kontekstlarda qanday foydalanish mumkinligi haqida to'liq ma'lumot berilgan.

Bugungi murakkab va o'zaro bog'liq dunyoda hokimiyat va shaxsiy ta'sirni samarali amalga oshirish qobiliyati shaxsiy va professional muvaffaqiyat uchun juda muhimdir. Ushbu maqolada shaxslar hokimiyatni o'rnatish va amalga oshirish, shuningdek, shaxsiy ta'sirni rivojlantirish uchun foydalanishi mumkin bo'lgan turli usullar va strategiyalarni o'rganadi. Rasmiy hokimiyat pozitsiyalaridan kelib chiqqanmi yoki tajriba va shaxslararo ko'nikmalar orqali rivojlanganmi, hokimiyat dinamikasi va shaxsiy ta'sir munosabatlarni shakllantirishda va natijalarni boshqarishda hal qiluvchi rol o'ynaydi. Ushbu maqola hokimiyat va shaxsiy ta'sirning ko'p qirrali xususiyatini o'rganadi, ularning turli ko'rinishlari va amaliy qo'llanilishi haqida tushuncha beradi. Ushbu tushunchalarni o'rganish orqali odamlar turli kontekstlarda obro' va shaxsiy ta'sirni qanday boshqarish va undan foydalanishni chuqurroq tushunishlari mumkin.

Hokimiyat va shaxsiy ta'sir mexanizmlarini tushunish ijtimoiy, professional va etakchilik

kontekstlarida harakat qilish uchun zarurdir. Bu kontseptsiyalarni o'rganish orqali ushbu maqola hokimiyat va shaxsiy ta'sirning ko'p qirrali mohiyatini tushunishga qaratilgan bo'lib, shaxslarga o'zlarining etakchilik qobiliyatlarini oshirish va munosabatlarni yanada samaraliroq boshqarish uchun amaliy strategiyalarni taklif qiladi.

Bugungi o'zaro bog'liq va raqobat dunyosida hokimiyatga ega bo'lish va shaxsiy ta'sir ko'rsatish qobiliyati hayotning son-sanoqsiz jabhalarida muhim mahoratdir. Hokimiyatning rasmiy pozitsiyalaridan kelib chiqadimi yoki tajriba va shaxslararo munosabat orqali rivojlanadimi, hokimiyat dinamikasi va shaxsiy ta'sir munosabatlarni shakllantirishda va natijalarni boshqarishda muhim ahamiyatga ega. Ushbu kontseptsiyalarni o'rganib chiqib, ushbu maqola odamlar shaxsiy va professional sohalarida obro' va shaxsiy ta'sirni boshqarishi va undan foydalanishi mumkin bo'lgan usullarni har tomonlama tushunishga intiladi.

Hokimiyat va shaxsiy ta'sir usullariga misollar:

1. Misol bilan yetakchilik qilish: Doimiy ravishda kuchli ish odob-axloqi va fidoyilikni namoyish etadigan menejer o'z jamoasi a'zolariga o'zlariga ergashishga ta'sir qilishi mumkin.
2. Samarali muloqot: Aniq va ishonarli muloqot qiladigan rahbar o'z hamkasblariga o'z qarashlari va maqsadlariga mos kelishiga ta'sir qilishi mumkin.
3. Vakolat berish: O'z jamoa a'zolariga vakolat va qaror qabul qilish vakolatini topshirgan menejer ishonchni namoyon etish va egalik tuyg'usini rivojlantirish orqali shaxsiy ta'sirni rivojlantirishi mumkin.
4. Tajriba va bilim: O'z sohasida chuqur bilim va tajribaga ega bo'lgan mavzu bo'yicha mutaxassis qimmatli tushuncha va yo'l-yo'riqlar bilan ta'minlash orqali vakolat va ta'sirga ega bo'lishi mumkin.
5. Ishonch va munosabatlarni o'rnatish: Hamkasblari bilan mustahkam, haqiqiy munosabatlar o'rnatishga vaqt sarflaydigan rahbar umumiy maqsadlarga erishish uchun o'z tarmog'idan ta'sir o'tkazishi va undan foydalanishi mumkin.
6. Xarizma va ishontirish: kuchli shaxslararo ko'nikmalarga ega va boshqalarni ilhomlantirish va rag'batlantirish qobiliyatiga ega bo'lgan xarizmatik shaxs turli vaziyatlarda shaxsiy ta'sir ko'rsatishi mumkin.

Ushbu misollar hokimiyat va shaxsiy ta'sirning turli usullari turli kontekstlarda qanday qo'llanilishi, natijada natijalar va munosabatlarni shakllantirish mumkinligini ko'rsatadi.

Xulosa

Xulosa qilib aytadigan bo'lsak, hokimiyat va shaxsiy ta'sir usullari xilma-xil va ko'p qirrali bo'lib, shaxslarning shaxsiy, professional va etakchilik kontekstlarida harakat qilish va muvaffaqiyatga erishish uchun bir qator strategiyalarni o'z ichiga oladi. Rasmiy hokimiyat pozitsiyalari, tajriba yoki shaxslararo ko'nikmalar orqali, hokimiyatga ega bo'lish va shaxsiy ta'sirni rivojlantirish qobiliyati ta'sirli o'zgarishlarni amalga oshirish va ijobiy munosabatlarni rivojlantirish uchun juda muhimdir. Ushbu usullarni samarali tushunish va qo'llash orqali odamlar o'zlarining etakchilik qobiliyatlarini oshirishlari, boshqalarni ilhomlantirishlari va haqiqiylik va ishonchlilik bilan natijalarni shakllantirishlari mumkin. Hokimiyat va ta'sir doirasi rivojlanishda davom etar ekan, ushbu usullarni o'zlashtirish shaxslarning turli rollarda muvaffaqiyat qozonishi va tegishli ta'sir doiralarida mazmunli hissa qo'shishi uchun kuchli vosita bo'lib xizmat qilishi mumkin.

Yana shuni takidlaydigan bo'lsak, hokimiyat va shaxsiy ta'sir usullari shaxsiy va professional sohada muvaffaqiyatga erishish uchun zarurdir. Ushbu maqolada shaxslar hokimiyatni

o'rnatish va undan foydalanish, shuningdek, shaxsiy ta'sirni rivojlantirish uchun foydalanishi mumkin bo'lgan turli strategiyalar haqida tushunchalar berilgan. Rasmiy hokimiyat pozitsiyalaridan, tajribadan yoki shaxslararo ko'nikmalardan kelib chiqadimi, hokimiyat dinamikasi va shaxsiy ta'sir munosabatlarni shakllantiradi va natijalarga olib keladi. Ushbu usullarni samarali tushunish va qo'llash orqali odamlar o'zlarining etakchilik qobiliyatlarini oshirishlari, boshqalarni ilhomlantirishlari va murakkab ijtimoiy va professional muhitlarni yanada samaraliroq boshqarishlari mumkin. Shaxslar ushbu ko'nikmalarni rivojlantirish va takomillashtirishda davom etar ekan, ular ijobiy ta'sir yaratish va mazmunli o'zgarishlarni amalga oshirish uchun vakolat va shaxsiy ta'sirga ega bo'lishlari mumkin.

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati:

1. Fransuz, J. R. va Raven, B. H. (1959). Ijtimoiy hokimiyatning asoslari. D. Kartraytda (Tahr.), Ijtimoiy hokimiyatdagi tadqiqotlar (150-167-betlar). Michigan universiteti, Ijtimoiy tadqiqotlar instituti.
2. Cialdini, R. B. (2009). Ta'sir: Fan va amaliyot (5-nashr). Pearson.
3. Yukl, G. (2010). Tashkilotlarda etakchilik (7-nashr). Pearson Prentice Hall.
4. Bass, B. M. va Riggio, R. E. (2006). Transformatsion etakchilik (2-nashr). Psixologiya matbuoti.
5. McClelland, D. C. (1975). Quvvat: ichki tajriba. Irvington nashriyoti.
6. Goleman, D. (2000). Natijalarga erishadigan etakchilik. Garvard Business Review, 78(2), 78-90.
7. Podsakoff, P. M., MacKenzie, S. B. va Fetter, R. (1993). Etakchilik va mutaxassislarni boshqarish o'rnini bosadiganlar. Leadership Quarterly, 4(1), 1-44.
8. Qodiraliyev, ATOGL (2022). RAHBARNING BOSHQARUV FAOLIYATIDAGI INDIVIDUAL PSIXOLOGIK XUSUSIYATLARI. Sharq uyg'onishi: innovatsion, ta'lim, tabiiy va ijtimoiy fanlar , 2 (12), 1151-1155.
9. Qodiraliyev, ATU (2022). BOSHQARUV JARAYONIDA ETKORCHILIK MAKORATLARINI RIVOJLANTIRISH MEZONLARI. Sharq uyg'onishi: innovatsion, ta'lim, tabiiy va ijtimoiy fanlar , 2 (11), 519-525.
10. O'G'li, Q. A. T. (2021). HARAKATLAR STRATEGIYASI-MILLATLARARO TOTUVLIK VA DINIY BAG'RIKENGLIKNI YANADA MUSTAHKAMLASH ASOSI. Oriental renaissance: Innovative, educational, natural and social sciences, 1(2), 172-178.